

Uchwała nr 174
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 17 marca 2026
w sprawie wyrażenia zaniepokojenia projektem ustawy o Krajowym Rejestrze
Oznakowanych Psów i Kotów (KROPIK)

Na podstawie § 10 Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052) oraz art. 35 ust. 2 pkt 2 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491,1761), uchwala się co następuje:

§ 1

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego zwana dalej Radą po zapoznaniu się z treścią rządowego projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293), wyraża głębokie zaniepokojenie kierunkiem proponowanych regulacji oraz ich potencjalnym wpływem na organizacje obywatelskie, opiekunów zwierząt i system przeciwdziałania bezdomności zwierząt w Polsce.

2. Rada podkreśla, że wprowadzenie powszechnego obowiązku znakowania zwierząt jest rozwiązaniem potrzebnym i od dawna postulowanym, jednak projekt ustawy w obecnym kształcie może prowadzić do skutków odwrotnych od zamierzonych. W szczególności zwracamy uwagę na:

1) Nadmierne obciążenia finansowe dla organizacji obywatelskich (art. 8 ust. 1, 5 i 7)

Projekt przewiduje obowiązek ponoszenia opłat za rejestrację i każdą zmianę danych zwierząt, w tym za czynności wykonywane na podstawie wniosków papierowych lub przez lekarzy niewpisanych do ewidencji KROPIK. Opłaty te są powiązane z przeciętnym wynagrodzeniem, co oznacza, że będą rosły wraz z inflacją i wzrostem płac. Organizacje opiekujące się setkami lub tysiącami zwierząt mogą być zmuszone do ograniczenia działań interwencyjnych, adopcyjnych i leczniczych, a nawet do

zawieszenia działalności. W praktyce może to doprowadzić do załamania systemu opieki nad zwierzętami bezdomnymi, który już dziś funkcjonuje na granicy wydolności.

2) Ograniczenie dostępu do bazy KROPIK (art. 13 ust. 1 pkt 3)

Projekt przewiduje bezpłatny dostęp do bazy wyłącznie dla podmiotów prowadzących schroniska. Organizacje nieprowadzące schronisk, które wykonują znaczną część działań w terenie, zostały pominięte. Ograniczenie dostępu utrudni identyfikację zwierząt, wydłuży proces zwrotu zwierząt do właścicieli i zwiększy liczbę zwierząt trafiających do schronisk. W efekcie wzrosną koszty po stronie gmin, a cały system stanie się mniej efektywny i bardziej obciążony administracyjnie.

3) Wyłączenie organizacji z możliwości odczytu transponderów (art. 16 ust. 1-2)

Projekt przyznaje uprawnienia do odczytu chipów wyłącznie Inspekcji Weterynaryjnej, Policji i strażom gminnym. Organizacje obywatelskie, które realizują obowiązki wynikające z art. 7, 39 i 40 ustawy o ochronie zwierząt, nie będą mogły samodzielnie identyfikować zwierząt. Brak możliwości odczytu numeru transpondera wymusi każdorazowe angażowanie służb publicznych, co spowolni działania ratunkowe, zwiększy obciążenie służb i utrudni szybkie ustalenie właściciela zwierzęcia. W praktyce może to sparaliżować działania interwencyjne. Dostęp powinien być zgodny z przepisami RODO.

4) Brak migracji danych z istniejących baz (brak regulacji w art. 2-24)

Projekt nie przewiduje migracji danych z obecnie funkcjonujących baz komercyjnych. Właściciele zwierząt będą zmuszeni do ponownej, odpłatnej rejestracji, mimo że ich zwierzęta są już oznakowane. Brak migracji danych podważa sens tworzenia jednolitego rejestru, może prowadzić do chaosu informacyjnego i osłabić zaufanie do systemu KROPIK. Jest to rozwiązanie nieuzasadnione ekonomicznie i technicznie.

5) Pominięcie kotów w obowiązku znakowania (art. 3 ust. 1 i ust. 3)

Projekt przewiduje obowiązkowe znakowanie wyłącznie psów, pozostawiając znakowanie kotów jako fakultatywne, z wyjątkiem kotów w schroniskach i hodowlach. Pominięcie kotów, które stanowią znaczną część populacji zwierząt bezdomnych i rozmnażają się najintensywniej, ograniczy skuteczność ustawy i uniemożliwi

osiągnięcie jej podstawowego celu. W praktyce oznacza to, że ustawa nie obejmie grupy zwierząt generującej największą liczbę nowych miotów. Należy zwrócić uwagę, że bezdomne i wolnożyjące koty w znaczący sposób przyczyniają się do bioróżnorodności lokalnej.

6) Ryzyko kar dla organizacji w sytuacjach interwencyjnych (art. 18 ust. 1 pkt 1-7)

Zwierzęta odbierane interwencyjnie często nie są oznakowane. Projekt nie przewiduje żadnych wyjątków dla takich sytuacji, co może prowadzić do nakładania kar na organizacje wykonujące obowiązki wynikające z ustawy o ochronie zwierząt. Jest to rozwiązanie sprzeczne z interesem publicznym i może utrudnić działania interwencyjne, w tym ratowanie zwierząt w stanie zagrożenia życia.

7) Długi okres wdrożenia ustawy (art. 24)

Projekt przewiduje, że ustawa zacznie realnie działać dopiero po sześciu latach. Tak długi okres przejściowy opóźni efekty walki z bezdomnością zwierząt, zwiększy koszty ponoszone przez gminy i organizacje obywatelskie oraz utrwali obecne problemy systemowe. Wprowadzenie obowiązku znakowania zwierząt jest rozwiązaniem technicznie prostym i możliwym do wdrożenia w znacznie krótszym czasie.

8) Brak zróżnicowania opłat (art. 8 ust. 1 i ust. 5)

Projekt nie różnicuje opłat pomiędzy właścicielami prywatnymi, hodowcami komercyjnymi i organizacjami non profit. Jednolite stawki opłat prowadzą do nierównego traktowania podmiotów o zupełnie różnych rolach i możliwościach finansowych. Organizacje obywatelskie, które wykonują zadania publiczne, nie powinny być obciążane opłatami na takich samych zasadach jak podmioty komercyjne. Organizacje obywatelskie - prowadzące nieodpłatną działalność pożytku publicznego w zakresie rejestracji, zmian w rejestracji powinny być całkowicie zwolnione z opłat, które powinny być po stronie państwa.

§ 2

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego, mając na uwadze przedstawione wyżej zastrzeżenia oraz ryzyka wynikające z projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów, apeluje o dokonanie niezbędnych zmian legislacyjnych,

które pozwolą na realne osiągnięcie celu ustawy, jakim jest ograniczenie bezdomności zwierząt, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności i efektywności systemu opieki nad zwierzętami.

2. Rada wnioskuję o wprowadzenie zwolnienia organizacji obywatelskich z opłat za rejestrację i aktualizację danych zwierząt, ponieważ organizacje te wykonują zadania publiczne w zakresie opieki nad zwierzętami i nie powinny być obciążane kosztami, które mogą doprowadzić do ograniczenia ich działalności lub jej całkowitego zaprzestania. Obciążenie finansowe organizacji, które opiekują się setkami lub tysiącami zwierząt, jest nieproporcjonalne i zagraża stabilności całego systemu.

3. Rada apeluje o zapewnienie pełnego dostępu do bazy KROPIK wszystkim organizacjom działającym na rzecz zwierząt, niezależnie od tego, czy prowadzą schroniska. Dostęp do danych identyfikacyjnych jest warunkiem skutecznego działania w terenie, szybkiego ustalania właścicieli zwierząt oraz sprawnego prowadzenia interwencji. Ograniczenie dostępu wyłącznie do schronisk jest nieuzasadnione i nie odzwierciedla rzeczywistego podziału zadań w systemie ochrony zwierząt.

4. Rada wnioskuję o rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do odczytu transponderów o organizacje obywatelskie oraz pracowników gmin, którzy wykonują czynności kontrolne i interwencyjne. Brak takiego uprawnienia uniemożliwia organizacjom wykonywanie ustawowych obowiązków wynikających z ustawy o ochronie zwierząt i prowadzi do niepotrzebnego angażowania służb publicznych, co spowalnia działania i zwiększa koszty administracyjne.

5. Rada apeluje o wprowadzenie obowiązku migracji danych z istniejących baz komercyjnych, aby uniknąć konieczności ponownego, odpłatnego rejestrowania zwierząt, które już zostały oznakowane. Brak migracji danych prowadzi do chaosu informacyjnego, obciąża finansowo właścicieli zwierząt i podważa sens tworzenia jednolitego rejestru publicznego.

6. Rada wnioskuję o objęcie kotów obowiązkiem znakowania, ponieważ pominięcie tej grupy zwierząt znacząco ogranicza skuteczność ustawy. Koty stanowią dużą część populacji zwierząt bezdomnych, a ich niekontrolowane rozmnażanie jest jednym z głównych źródeł narastania problemu. Brak obowiązku znakowania kotów uniemożliwia osiągnięcie celu ustawy.

7. Rada apeluje o znaczące skrócenie okresu wdrożenia ustawy, ponieważ przewidziany w projekcie sześcioletni okres przejściowy opóźnia realne efekty walki z bezdomnością zwierząt i utrwała obecne problemy systemowe. Wprowadzenie obowiązku znakowania zwierząt jest rozwiązaniem technicznie prostym i możliwym do wdrożenia w znacznie krótszym czasie.

8. Rada apeluje o doprecyzowanie przepisów dotyczących sytuacji interwencyjnych, tak aby organizacje odbierające zwierzęta w trybie interwencyjnym nie były narażone na kary finansowe za brak oznakowania zwierzęcia w momencie przejęcia. Brak takich regulacji zagraża bezpieczeństwu zwierząt i utrudnia wykonywanie ustawowych obowiązków.

§ 3

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

- 1) Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 2) Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
- 3) Przewodniczącej Komisji Nadzwyczajnej do spraw ochrony zwierząt

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz